

КРАТКОЕ НЕТЕХНИЧЕСКОЕ РЕЗЮМЕ С ОБОБЩЕНИЕМ ИНФОРМАЦИИ, УКАЗАННОЙ В РАЗДЕЛАХ 1-17, В ЦЕЛЯХ ИНФОРМИРОВАНИЯ ЗАИНТЕРЕСОВАННОЙ ОБЩЕСТВЕННОСТИ В СВЯЗИ С ЕЕ УЧАСТИЕМ В ОЦЕНКЕ ВОЗДЕЙСТВИЯ НА ОКРУЖАЮЩУЮ СРЕДУ

Отчет разработан ТОО «ЭкоОптимум» Тынынбаев Ж.Т., правом на выполнение работ и оказание услуг в области охраны окружающей среды является лицензия № 02968Р от 09.10.2025 г., выданная Комитетом экологического регулирования и контроля Министерства охраны окружающей среды Республики Казахстан (см. приложение 1).

Целью составления настоящего Отчета является определение экологических и иных последствий вариантов, принимаемых управленческих и хозяйственных решений, разработки рекомендаций по оздоровлению окружающей среды, предотвращению уничтожения, деградации, повреждения и истощения естественных экологических систем и природных ресурсов.

Оценкой воздействия рассматривается период с 2026 по 2032гг., включительно.

Общие сведения о предприятии.

Настоящим проектом предусматриваются проведение компанией ТОО «Altyn Geo Resource» геологоразведочных работ, в результате которых будет разведан участок твердых полезных ископаемых в пределах территории участка Южный Ашалы, блока : М-44-117-(10а-5а-22),М-44-117-(10а-5в-2)(частично) Геологическими задачами работ является изучение геологического строения участка, выяснение основных закономерностей локализации на наличие месторождение россыпного золота и определения масштабов с целью подсчета запасов по всем перспективным участкам площади. Сроки и период исполнения: начало – IV 2026г. конец – IV 2032г.

Категория занимаемых земель и цели использования. Изъятие новых, земель отсутствует, работы будут проводиться в пределах лицензируемой территории.

Планом разведки предусматривается проведение поисковых работ на участке Южный Ашалы на площади 4,32 км².

Пашни и лесные насаждения в районе расположения месторождения отсутствуют.

Территория месторождения расположена в степной зоне с резко континентальным климатом. Для района характерны темно-каштановые почвы с сухостенным разнотравьем полынно-типчаково-ковыльного типа.

Перед началом проведения работ предусматривается обязательное снятие почвенно-растительного слоя (ПСП) мощностью 0,2-0,5 м.

Снятие ПРС производится бульдозером XCMG TY230S.

Информация о возможных негативных воздействиях.

Атмосфера.

Валовый выброс загрязняющих веществ на 2026-2032 гг. составит т/год.

Как показал анализ, в процессе работ в атмосферный воздух будет выбрасываться 10 наименований загрязняющих веществ.

Нормативы выбросов установлены по следующим веществам: азота диоксид, азота оксид, углерод (сажа), серы диоксид, сероводород, углерод оксид, бенз/а/пирен, формальдегид, натрий гидроксид, углеводороды предельные и пыль неорганическая, содержащая двуокись кремния в %: 70-20.

Вода. Гидрогеологические условия. Район характеризуется ограниченными ресурсами подземных вод. Основными водоносными горизонтами являются трещинные воды зон разломов и аллювиальные отложения временных водотоков. В южной части лицензионного участка протекает река Шар, при этом все планируемые геологоразведочные работы будут осуществляться на расстоянии не менее 500 м от уреза воды.

При планировании геологоразведочных работ предусматривается использование замкнутого цикла водооборота для предотвращения

загрязнения скудных водных ресурсов технологическими растворами. Геологоразведочные работы в пределах водных объектов и их прибрежных защитных зон не предусматриваются. Реки и озера, расположенные вблизи участков работ, затрагиваться не будут. Геологическое строение участка (наличие водоупорных сланцев) минимизирует риски вертикальной миграции потенциальных загрязнителей в глубокие горизонты.

- общее, - питьевая, - не питьевая.

Предусматривается: питьевое водоснабжение, водоснабжение для пылеподавления и технических нужд. Водоснабжение проектируемого участка привозное. Все работники должны быть обеспечены водой, удовлетворяющей требованиям ГОСТа «Вода питьевая. Гигиенические требования и контроль за качеством». Расход воды на одного работающего не менее 25л/сут.

Питьевая – 72м³/год, объем воды для технических нужд –432м³/год.

Почвенный покров.

Ландшафт типичен для зоны сухих степей и полупустынь: растительный покров разреженный, представлен преимущественно полынно-злаковыми ассоциациями, типчаком и ковылем, а на солонцеватых участках встречаются солянки. Древесная растительность практически отсутствует, за исключением искусственных насаждений вблизи населенных пунктов и зимовок. Основные тип почв светло-каштановые и бурые пустынно-степные почвы.

Растительность.

Район Южного Ашала характеризуется степным и сухостепным ландшафтом. Основу флоры составляют полынно-типчаковые и ковыльно-типчаковые сообщества. В поймах ручьев (если таковые есть рядом с участком) могут встречаться заросли кустарников (шиповник, таволга) и редкие деревья (тополь, ива).

Животный мир.

Планируется проводить регулярный мониторинг состояния животного мира на участке, чтобы своевременно выявить возможные угрозы для обитателей и принять меры для их защиты.

В случае выявления угроз для животного мира, например, в виде исчезновения или снижения численности определенных видов, будет организовано искусственное разведение или создание новых местообитаний для животных.

Разработан план по восстановлению экосистемы на участке после завершения работ, включая создание кормовых угодий и других условий для возвращения животных на восстановленную территорию.

В рамках мероприятий по охране животного мира будут проводиться экологические исследования и аудит, чтобы оценить влияние горной массы на биоразнообразие и в случае необходимости внести корректировки в методы работы.

Встречаются грызуны (суслики, полевки), степные птицы (жаворонки, чеканы). Из хищников встречаются лисицы, корсаки, степные хорьки.

Радиационные воздействия. Участок плана разведки не является объектом с повышенным радиационным фоном, на объекте не используются источники радиационного излучения.

Радиационная обстановка в районе работ благополучна, природные и техногенные источники радиационного загрязнения отсутствуют.

Отходы производства и потребления. Как показал анализ, в процессе Разведочных работ на участке «Южный Ашала» будет образовываться 3 видов неопасных отходов.

В процессе осуществления намечаемой деятельности образуются следующие виды отходов: промасленная ветошь (ткани для вытирания) – 0,508 т/год, металлический лом – 0,68256 т/год, твердые бытовые отходы (смешанные коммунальные отходы) – 1,2 т/год.

Суммарный объем образования отходов на 2026-2032гг. составляет 2,39056 т/год. Все трех видов отходов относятся к неопасным.

Оценка воздействия на состояние экологической системы.

Согласно произведенным расчетам, в процессе проведения горных работ в оцениваемый период с 2026 по 2032 гг., на окружающую среду района размещения предприятия будет оказываться воздействие низкой значимости.

1-17 бөлімдерде көрсетілген ақпаратты қорытындылайтын, қоршаған ортаға әсерді бағалауға мүдделі жұртшылықтың қатысуына байланысты хабардар ету мақсатындағы қысқаша техникалық емес түйіндеме

Есепті «ЭкоОптимум» ЖШС Тынынбаев Ж.Т. әзірледі, қоршаған ортаны қорғау саласындағы жұмыстарды орындауға және қызметтерді көрсетуге құқық беретін лицензия № 02968Р, 09.10.2025 ж. Қазақстан Республикасы Қоршаған ортаны қорғау министрлігінің Экологиялық реттеу және бақылау комитетімен берілген (1-қосымшаны қараңыз).

Осы Есепті жасаудың мақсаты қабылданатын басқарушылық және шаруашылық шешімдердің нұсқаларының экологиялық және өзге де салдарын анықтау, қоршаған ортаны сауықтыру, табиғи экологиялық жүйелер мен табиғи ресурстардың жойылуын, тозуын, зақымдануын және сарқылуын болдырмау бойынша ұсыныстар әзірлеу болып табылады.

Әсерді бағалау 2026 жылдан бастап 2032 жылды қоса алғандағы кезеңді қарастырады.

Кәсіпорын туралы жалпы мәліметтер. Осы жобамен «AltynGeo Resource» ЖШС компаниясының геологиялық барлау жұмыстарын жүргізуі қарастырылады, соның нәтижесінде Оңтүстік Ашалы учаскесінің аумағында, келесі блоктар шегінде қатты пайдалы қазбалар учаскесі барланады: М-44-117-(10а-5а-22), М-44-117-(10а-5в-2) (ішінара).

Жұмыстардың геологиялық міндеттері учаскенің геологиялық құрылымын зерттеу, шашыранды алтын кен орнының болуына локализацияның негізгі заңдылықтарын анықтау және алаңның барлық перспективалы учаскелері бойынша қорларды есептеу мақсатында ауқымдарын анықтау болып табылады. Орындау мерзімдері мен кезеңі: басталуы – 2026 ж. IV тоқсаны, аяқталуы – 2032 ж. IV тоқсаны.

Пайдаланылатын жерлердің санаты және пайдалану мақсаттары. Жаңа жерлерді алу қарастырылмаған, жұмыстар лицензияланған аумақ шегінде жүргізіледі.

Барлау жоспарымен Оңтүстік Ашалы учаскесінде 4,32 км² алаңда іздестіру жұмыстарын жүргізу қарастырылады.

Кен орны орналасқан ауданда егістік жерлер мен орман екпелері жоқ.

Кен орнының аумағы шұғыл континентті климаты бар далалық аймақта орналасқан. Аудан үшін жусанды-бетегелі-бозды типтегі құрғақ далалық әртүрлі шөптесін өсімдіктері бар кара-қоңыр топырақ тән.

Жұмыстарды жүргізуді бастамас бұрын қуаттылығы 0,2-0,5 м топырақтың құнарлы қабатын (ТҚК) міндетті түрде сыпырып алу қарастырылады.

ТҚК сыпыру XCMG TY230S бульдозерімен жүзеге асырылады.

Мүмкін болатын теріс әсерлер туралы ақпарат.

Атмосфера. 2026-2032 жж. ластаушы заттардың жалпы шығарындысы т/жыл құрайды. Талдау көрсеткендей, жұмыс процесінде атмосфералық ауаға ластаушы заттардың 10 атауы шығарылады. Шығарындылар нормативтері келесі заттар бойынша белгіленген: азот диоксиді, азот оксиді, көміртект (күйе), күкірт диоксиді, сероводород, көміртект оксиді,

бенз/а/пирен, формальдегид, натрий гидроксиді, шекті көмірсутектер және құрамында кремний қостотығы %: 70-20 болатын бейорганикалық шаң.

Су. Гидрогеологиялық жағдайлар. Аудан жерасты суларының шектеулі ресурстарымен сипатталады. Негізгі сулы горизонттар сынық аймақтарының жарықшақты сулары және уақытша су ағындарының аллювиалды шөгінділері болып табылады. Лицензиялық учаскенің оңтүстік бөлігінде Шар өзені ағады, бұл ретте барлық жоспарланған геологиялық барлау жұмыстары су жиегінен кемінде 500 м қашықтықта жүзеге асырылатын болады. Геологиялық барлау жұмыстарын жоспарлау кезінде тапшы су ресурстарының технологиялық ерітінділермен ластануын болдырмау үшін су айналымының тұйық циклін пайдалану қарастырылады. Су нысандары мен олардың жағалаудағы қорғау белдеулерінің шегінде геологиялық барлау жұмыстары қарастырылмаған. Жұмыс учаскелерінің жанында орналасқан өзендер мен көлдер қозғалмайды. Учаскенің геологиялық құрылымы (су өткізбейтін тақтатастардың болуы) потенциалды ластаушылардың терең горизонттарға тік миграциялану қаупін азайтады.

жалпы, - ауыз су, - ауыз су емес. Қарастырылады: ауыз сумен жабдықтау, шаңды басу және техникалық қажеттіліктер үшін сумен жабдықтау. Жобаланған учаскені сумен жабдықтау – тасымалдау арқылы. Барлық жұмысшылар «Ауыз су. Гигиеналық талаптар және сапаны бақылау» МСТ талаптарына сай келетін сумен қамтамасыз етілуі тиіс. Бір жұмысшыға су шығыны тәулігіне 25 л кем емес. Ауыз су – 72 м³/жыл, техникалық қажеттіліктерге арналған су көлемі – 432 м³/жыл.

Топырақ жамылғысы. Ландшафт құрғақ дала және шөлейт аймақтарға тән: өсімдік жамылғысы сирек, негізінен жусанды-астық тұқымдас қауымдастықтармен, бетеге және бозмен ұсынылған, ал сортаң жерлерде сорандар кездеседі. Елді мекендер мен қыстаулардың жанындағы жасанды екпелерді қоспағанда, ағаш өсімдіктері іс жүзінде жоқ. Топырақтың негізгі типтері — ақшыл-қоңыр және қоңыр шөлді-далалық топырақтар.

Өсімдіктер дүниесі. Оңтүстік Ашалы ауданы далалық және құрғақ далалық ландшафтпен сипатталады. Флораның негізін жусанды-бетегелі және бозды-бетегелі қауымдастықтар құрайды. Жылғалардың жайылмаларында (егер олар учаскенің жанында болса) бұталар (итмұрын, тобылғы) және сирек ағаштар (терек, тал) кездесуі мүмкін.

Жануарлар дүниесі. Мекендеушілерге төнетін ықтимал қауіптерді дер кезінде анықтау және оларды қорғау шараларын қабылдау үшін учаскедегі жануарлар дүниесінің жай-күйіне тұрақты мониторинг жүргізу жоспарлануда. Жануарлар дүниесіне қауіп төнген жағдайда, мысалы, белгілі бір түрлердің жойылуы немесе санының азаюы түрінде, жануарлар үшін жасанды өсіру немесе жаңа мекендеу орындарын құру ұйымдастырылады. Жұмыстар аяқталғаннан кейін учаскеде экожүйені қалпына келтіру жоспары әзірленді, оған жемшөп алқаптарын құру және жануарлардың қалпына келтірілген аумаққа оралуы үшін басқа да жағдайлар жасау кіреді. Жануарлар дүниесін қорғау жөніндегі іс-шаралар шеңберінде тау-кен массасының биоәртүрлілікке әсерін бағалау және қажет болған жағдайда жұмыс әдістеріне түзетулер енгізу үшін экологиялық зерттеулер мен аудит жүргізілетін болады. Кеміргіштер (саршұнақтар, тоқалтістер), дала құстары (бозторғайлар, тасшыбжықтар) кездеседі. Жыртқыштардан түлкілер, қарсақтар, дала күзендері кездеседі.

Радиациялық әсерлер. Барлау жоспарының учаскесі радиациялық фоны жоғары объект болып табылмайды, объектіде радиациялық сәуле шығару көздері пайдаланылмайды. Жұмыс ауданындағы радиациялық жағдай қолайлы, радиациялық ластанудың табиғи және техногендік көздері жоқ.

Өндіріс және тұтыну қалдықтары. Талдау көрсеткендей, «Оңтүстік Ашалы» учаскесіндегі барлау жұмыстары процесінде қауіпті емес қалдықтардың 3 түрі түзіледі. Белгіленген қызметті жүзеге асыру процесінде қалдықтардың келесі түрлері түзіледі: майланған шүберек (сүртуге арналған маталар) – 0,508 т/жыл, металл сынықтары – 0,68256 т/жыл, қатты тұрмыстық қалдықтар (аралас коммуналдық қалдықтар) – 1,2 т/жыл. 2026-2032 жж. қалдықтар түзілуінің жиынтық көлемі 2,39056 т/жылды құрайды. Қалдықтардың барлық үш түрі қауіпті емес санатқа жатады.

Экологиялық жүйенің жай-күйіне әсерді бағалау. Жүргізілген есептеулерге сәйкес, 2026-2032 жж. бағаланатын кезеңде тау-кен жұмыстарын жүргізу процесінде кәсіпорын орналасқан ауданның қоршаған ортасына маңыздылығы төмен әсер көрсетілетін болады.